

ศิลปากร

นิตยสารราชสองเดือนของกรมศิลปากร

ปีที่ ๑๘

เล่ม ๔

พฤศจิกายน

พ.ศ. ๒๕๑๗

สารบัญ

ปีที่ ๑๘ เล่ม ๔

พฤศจิกายน

๒๕๑๗

๑. สารานุกรมเด็ก สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี หน้า ๑
๒. การอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมผ่านงานและบูรณะ
พระอุโบสถ พระวิหาร วัดชุมชนกุฎกา นนทบุรี วรณวิภา ณ สงขลา ,, ๑๒
๓. บทเพลงเชลยศึกชาวฝรั่งเศสสู่ประเทศสยาม ขจร สุขพานิช ,, ๑๗
๔. พระประธานวัดท่าเคอ ตำบลสันตศีล อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่ ชันส์ เพนซ์ ,, ๒๘
๕. วัฒนธรรมศรีวิชัยที่ไชยา ประทุม ชุ่มเพ็งพันธุ์ ,, ๓๒
๖. จารึกศักดิ์กนกมถ่อจารึกประวัติขอม ปรีชา ศรีชลาลัย ,, ๕๐
๗. บทบาทของขุนหลวงทอ้งวี่ที่มีต่อราชวงศ์สุโขทัย พิเศษ เจียจันทร์พงษ์ ,, ๗๑
๘. คำอ่านจารึกพิพิธภณณ์ ๑ ลพ./๒๖ อักษรไทย
ศึกษา ภาษาไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ เติม มีเต็ม
... .. และ ประสาร บุญประครอง ,, ๘๕
๙. พระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร ศาสตราจารย์ หม่อมเจ้าสุภัททิศ ดิศกุล ,, ๘๘

SILPĀKON

Vol. 18

November 1974

No. 4

CONTENTS

1. "San Somdet" (Letters Between Their Late Royal Highnesses) by Prince Naris and Prince Damrong	Page 1
2. Conservation on Mural Painting and Restoration of the Temple and Vihara at Wat Chompuwek, Nonthaburi by Wannipa Na Songkla	„ 12
3. Six French Jusuits, arrival in Siam by Khachon Sukapanich	„ 17
4. The Principal Buddha Image of Wat Thadua Tambon Sun Pi Sua, Amphoe Muang, Chiangmai by Dr. Hans Penh	„ 29
5. Srivichaiya Culture at Chaiya by Pratum Chumpengpan	„ 32
6. Sodokoktom Inscription : History of the Khmer Kingdom by Prida Srichalalai	„ 50
7. The Role of Khum Laung Pho Hua Towards the Sukhothai Dynasty by Piset Cheerchanpong	„ 71
8. Reading and Explanation of Thai Inscription in Thai Fak Kam Characters (Lampun No. 26) B. E. 2043, National Museum, Haripunchai, Lumpun by Toem Meetem and Prasan Boonprakong	„ 85
9. Avalokitesvara by Professor M.C. Subhadradis Diskul	„ 89

คำอ่านจารึก พิศิษย์ ๖ ลพ./๒๖

อักษรไทยฝักขาม ภาษาไทย พ.ศ. ๒๐๔๓

ได้มาจากพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หริภุญไชย ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

ปัจจุบันศิลาจารึกอยู่ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หริภุญไชย อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

เนื้อวัตถุจารึกเป็นหินทราย สีแดง

วัดขนาดส่วนกว้าง ๕๒ ซม. ส่วนสูง ๖๕ ซม. ส่วนหนา ๗ ซม.

นายเทม มีเต็ม อ่าน

นางอประสาร บุญประคอง ตรวจสอบและอธิบายคำ

ด้านที่ ๑

คำจารึก

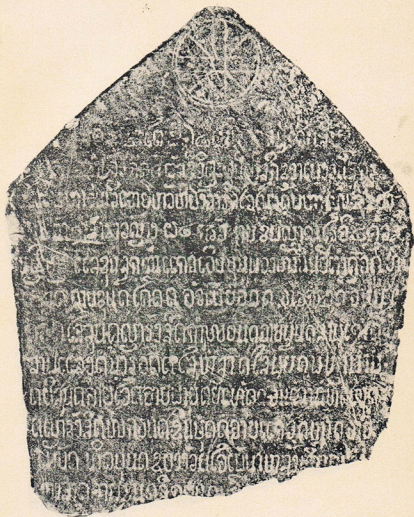
คำอ่านปัจจุบัน

๑. (สก) ราชโค ๘๖๒ ในปีกคสน์เค็นสี ...	ศักราชได้ ๘๖๒ ในปีกคสน์ เค็น ๔
	(๑) (๒) (๓)
๒. โควิก ๑๔ ทวีชีจิระวันเปลึกชงา	ได้ฤกษ์ ๑๔ ทวีชีจิระ วันเปลึกสง่า
เมงวันศุกร์	เม็งวันศุกร์
๓. (พระมหา) เทวีเจาอยู่หัวทีฝงจารึกไว้ใน	พระมหาเทวีเจ้าอยู่หัว ทือฝงจารึกไว้ใน
วคัมหาโพธิ...	วคัมหาโพธิ...

คำจารึก

คำอ่านปัจจุบัน

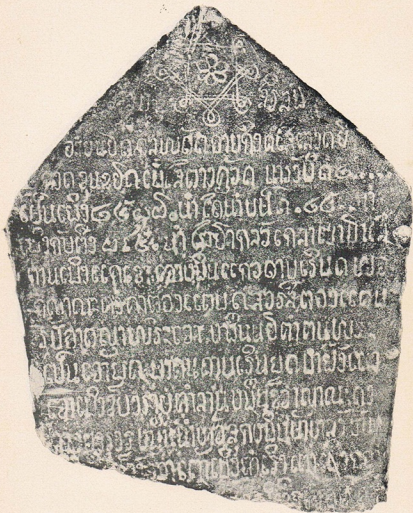
๕. ...ชาวนาชาวฉาง ๗๒ ครวักบับชยญาณโรจิ ... ชาวนาชาวฉาง ๗๒ ครวักบับชยญาณโรจิ
๒ ครวชี ๒ ครวชี
๕. (ปรพญา) แลขุนลูกหน่อก้าวเอื้อนุน บัญญาแลขุนลูกหน่อแก้วเอื้อนบุญ
นองหมณี น้อยคำควัว ๑ ทิ (ก) นื่อง หมื่นน้อยคำควัว ๑ ทิต
(๑)
๖. (ยอก) อายขุน ๑ โคค ๑ อัวเมื่อยอก ๑ อาย ยอกอ้ายขุน ๑ โคค ๑ อัวเมื่อยอก ๑ อ้าย
พง ๑ อายนอย พง ๑ อายน้อย
(๒)
๗. ๑ ไสลุณ ๑ ญารังสี ๑ กำพยน ๑ อายมุน ๑ ๑ ไสลุณ ๑ ญารังสี ๑ กำเพียน ๑ อ้ายมุน ๑
สอยคำ สร้อยคำ ๑
๘. ตามแสง ๑ นารอก ๑ ไสหลา ๑ ไสมุย ๑ ตามแสง ๑ นารอก ๑ ไสหลา ๑ ไสมุย ๑
มหานาน มหามาน
๙. ๑ ยีสุน ๑ อายใจ ๑ อายมาย ๑ ยีเทก ๑ ๑ ยีสุน ๑ อ้ายใจ ๑ อ้ายมาย ๑ ยีเทก ๑
อินเกา ๑ ทิกยด อินเกา ๑ ทิกยค
๑๐. ๑ ญารังสี ๑ พกอน ๑ ชินมุค ๑ อายแก้ว ๑ ๑ ญารังสี ๑ พอกอน ๑ ชินมุค ๑ อ้ายแก้ว ๑
บาง ๑ อาย บาง ๑ อ้าย
๑๑. เมัย ๑ ทิกบุญ ๑ ชยงวั ๑ ไอเม้นาหลัง เมัย ๑ ทิกบุญ ๑ เขียงวั ๑ ไอเม้นาหลัง
.....
๑๒. นางสา ๑ อายขุน ๑ ลิก... ๑ นอย..... นางสา ๑ อ้ายขุน ๑ ลิก... ๑ นอย.....

ด้านที่ ๑

ศาสตราจารย์พิทักษ์ ๙ ๓๗./๒๖

ได้มาจากพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หริภุญไชย ลำพูน

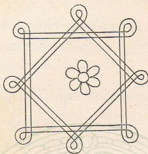

ด้านที่ ๒

ศิลาจารึกพิพิธภัณฑฯ ๑ ฉพ./๒๖

ได้มาจากพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หริภุญไชย ลำพูน

ด้านที่ ๒

คำจารึก

คำอ่านปัจจุบัน

๑. ขายน้อย ๑ กลพทัต ๑ ขายกิง ๑ ไสเลง ๑ ยี่ ขายน้อย ๑ กลพทัต ๑ ขายกิง ๑ ไสเลง ๑ ยี่
 ๒. กง ๑ ขุนช้อย ๑ เมโสทวงกรวี่ ๑ นารัง กง ๑ ขุนช้อย ๑ เมโสทวงกรวี่ ๑ นารัง
 มี ๑๒๐๐๐๐๐ มี ๑๒๐๐๐๐๐
 ๓. เปนเผิง ๒๕๗๖๐ น้ำไค่น้ำมน ๑๐๒๕๐๐ น้ำ เปนเผิง ๒๕๗๖๐ น้ำ ไค่น้ำมน ๑๐๒๕๐๐ น้ำ
 ๔. เผิงกับกิง ๗๕๕๐ น้ำไผ่ยอกถวี่เกลาเฆ เผิงกับกิง ๗๕๕๐ น้ำ ไผ่ยอ ถวี่เกลาเฆ
 ยยา (ไซ) ยยาใช้
 ๕. กานเมืองแก่เขาเจาหมิ่นแกวคาบเริน ๑ พว การเมืองแก่เขา เจ้าหมิ่นแกวคาบเริน ๑ พว
 ๖. กญาณะคงคาของแถม ๑ สวรสีทองแถม กญาณะคงคาของแถม ๑ สวรสีทองแถม
 ๗. รับอาชญาพระเจาหมิ่นน้อยค่านพระ รับอาชญาพระเจ้า หมิ่นน้อยค่านพระ
 ๘. เปนเจ้าผู้ ๑ มงคนคาบเรินผู้ ๑ นำฝ้งแล เปนเจ้าผู้ ๑ มงคนคาบเรินผู้ ๑ นำฝ้งแล
 ๙. เจาเมืองเชียงรายคำลานหมิ่นชวาญาณะคง เจ้าเมืองเชียงรายคำลาน หมิ่นชวาญาณะคง
 ๑๐. คาชยงรุงรุหมิ่นนำหนวี่ตุกหมิ่นนาหลัง คาชยงรุงรุ หมิ่นนำหนวี่ตุก หมิ่นนาหลัง
 (หมิ่น) หมิ่น
 ๑๑. (จุลา) เภาเมืองคำเรึงเถาเมือง จุลา เฒ่าเมืองคำเรึง เฒ่าเมือง

 ๑๒.

(ต่อไปหินหัก ยังหาไม่พบ)

อธิบายคำ

- (๑) ๘๖๒ เป็นจุลศักราช = พุทธศักราช ๒๐๔๓
- (๒) ปีกศัน คือ กศ=สัปดาห์ สัน=ปีวอก เป็นปีวอก
สัปดาห์ของไทยภาคเหนือ แต่ตรงกับ
ปีวอกของไทยภาคกลาง
- (๓) เดือน ๔ ของไทยภาคเหนือ = เดือน ๒ (ยี่) ของไทยภาคกลาง
- (๔) จิตระ เป็นชื่อฤกษ์ที่ ๑๔ คือ ดาวพฤหัสบดี ดาวจระเข้ ดาวตอมน้ำหรือ
ดาวไถไฟ
- (๕) วันเป็ลิกงั่ว คือ ตรงกับชื่อศกและชื่อปีของไทยภาคเหนือ
เป็ลิก=เบญจศก งั่ว=ปีมะเมีย แต่ใน
ที่นี้เป็นชื่อวันชนิดหนึ่งของไทย คำหน้า
เป็นแม่วันไทยหรือแม่มีอ มีรอบละ
๑๐ วัน คำหลังเป็นลูกวันไทยหรือลูกมีอ
มีรอบละ ๑๒ วัน ฉะนั้นวันหนไทย จึงมี
รอบละ ๒๐ วัน
- (๖) หื้อ = ให้
- (๗) แม่ = เมีย
- (๘) ญา = คุณ, ท่าน
- (๙) ผึ่ง = ผึ่ง
- (๑๐) น้ำ = หอยค
- (๑๑) คิง = กัว
- (๑๒) ไผ = ไคร
- (๑๓) อย่างลั่วเกล้า = ไม่คลุกคลี, ไม่ปะปน
- (๑๔) ฆ่า (เหงัว) = ประทาน หัวหน้า